

Informatiebrief aan de Raad

Zaaknummer: Z/26/108680
Datum: 25 maart 2026
Onderwerp: Voortgang asielopvang AZC Wassenaar, juli-december 2025
Bijlage(n): Geen

Geachte Raad,

In deze brief brengen wij u op de hoogte van de huidige stand van zaken rondom asielzoekerscentrum (AZC) Wassenaar, met opvangplaatsen voor 930 bewoners. Het AZC huisvest:

- 763 asielzoekenden.
- 123 statushouders, wachtend op huisvesting in de gemeente waar zij aan gekoppeld zijn,
 - Van wie 14 mensen zijn gekoppeld aan Wassenaar.
- 44 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv).

De samenstelling van de bewonersgroep bij de reguliere opvang is grotendeels stabiel gebleven. Het merendeel van de bewoners is van Syrische afkomst, gevolgd door Jemenieten en Somaliërs. Met het huidige aantal van 83 vrouwen, blijft hun aandeel in de bewonersgroep op het AZC stijgen van 60 vrouwen eind 2024 naar 62 vrouwen halverwege 2025.

Specifieke uitkeringen ontvangen

Wassenaar heeft in de eerste fase van de Spreidingswet 2024 – 2026 een taakstelling van 158 asielopvangplaatsen, waarvan 13 opvangplaatsen voor amv'ers. Om gemeenten te stimuleren vrijwillig extra opvangplaatsen aan te bieden, biedt de Spreidingswet verschillende specifieke uitkeringen (SPUK). Deze uitkeringen zijn door de gemeente vrij te besteden, dus ook voor een ander doel dan de opvang van asielzoekers. De hoogte van de SPUK varieert en is afhankelijk van het soort opvangplaats dat aangeboden wordt en het aantal aangeboden opvangplaatsen. Iedere twee-jarige cyclus van de Spreidingswet komen deze SPUK's opnieuw beschikbaar voor gemeenten die aan de gestelde criteria voldoen.

Wassenaar heeft in 2025 voor deze cyclus van de Spreidingswet € 1.346.496 ontvangen voor het surplus van 772 duurzaam¹ gerealiseerde opvangplaatsen. Daarnaast hebben we € 88.000 ontvangen voor het realiseren van 44 amv-opvangplaatsen. Deze bedragen zijn toegevoegd aan de algemene middelen.

Gezinnen in het AZC

Sinds eind september 2025 zijn 12 gezinnen ingestroomd in het AZC; onder wie 21 kinderen in de leeftijd 4 tot en met 11 jaar. Deze kinderen zijn op 1 december 2025 gestart met school. Daarmee is voldaan aan de wettelijke verplichting om binnen drie maanden in onderwijsaanbod te voorzien. Met de huisvesting van gezinnen komt het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) tegemoet aan uw verzoek om ook gezinnen op te vangen in AZC Wassenaar. Lange tijd was het niet mogelijk om binnen drie maanden primair onderwijs in een Internationale Taalklas (ITK) te bieden aan AZC-kinderen in de basisschoolleeftijd. Dankzij aansluiting bij het convenant Nieuwkomersonderwijs in de Leidse regio in september 2025 en verdere afspraken met OBS de Verrekijker in Katwijk lukt dit nu wel. De leerlingen volgen onderwijs in Leiden en Katwijk. Het COA organiseert en bekostigt waar nodig het leerlingenvervoer. Voor de leerplichtigen op het AZC is nu het volgende onderwijs geregeld:

- Kinderen tussen 2,5 en 4 jaar gaan naar voorschoolse educatie in Wassenaar.
- Kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar stromen -afhankelijk van genoten (Nederlandstalig) onderwijs- in bij het reguliere onderwijs in Wassenaar of de ITK in de Leidse regio. In verband met huidige wachtlijsten in de Leidse regio zijn er ook kinderen gestart op OBS de Verrekijker in Katwijk.
- Tieners van 12 tot 18 gaan naar een Internationale Schakelklas (ISK).

Pilot schoolverzuim verlengd

AZC- en amv-jongeren tussen de 16 en 22 jaar worden zo veel mogelijk naar school begeleid, maar vinden niet altijd gemakkelijk aansluiting in het Nederlandse onderwijssysteem. Een deel van hen spijbelt of ziet de toegevoegde waarde van school niet. In 2025 heeft de gemeente Wassenaar in samenwerking met COA en stichting Combiburg² de pilot Praktisch leren opgestart. Een groep van 20 jongeren werd hierin intensief begeleid op de AZC-locatie. Een programma gericht op het ontdekken van talenten en toekomstperspectief in combinatie met intensieve Nederlandse taalles heeft zeer positieve effecten gehad. In enkele maanden tijd schoven 6 jongeren weer aan in de Internationale Schakelklas, stroomden 5 jongeren door naar het mbo, gingen 3 jongeren aan het werk en steeg het beheersingsniveau van de Nederlandse taal. Vanwege de bemoedigende resultaten is de pilot verlengd en de doelgroep verbreed. Ook jongeren die op de wachtlijst voor school staan kunnen nu in dit programma worden begeleid.

¹ Duurzaam gerealiseerde asielopvangplaatsen zijn gedurende vijf jaar beschikbaar. Iedere tweejarige wetscyclus is deze SPUK opnieuw beschikbaar. [wetten.nl - Regeling - Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen - BWBR0049307](https://wetten.nl/Regeling-Wet-gemeentelijke-taak-mogelijk-maken-asielopvangvoorzieningen-BWBR0049307) art. 2.3.

² Stichting Combibrug is een welzijnsorganisatie zie: www.combibrug.nl.

Bezwaar op huidig verdeelbesluit gemeentelijke opvang asielzoekers afgewezen

In het verdeelbesluit voor de eerste cyclus van de Spreidingswet zijn door de minister van Asiel en Migratie 930 opvangplaatsen voor Wassenaar vastgesteld, terwijl dit op basis van de capaciteitsraming in de Spreidingswet 158 plaatsen had moeten zijn. Op dit verdeelbesluit heeft gemeente bezwaar gemaakt. Het bezwaar dat Wassenaar indiende is afgewezen.

Het bezwaar dat Wassenaar indiende is afgewezen. In een persoonlijk gesprek met de burgemeester van Wassenaar heeft de directeur Regie migratieketen van het ministerie van Asiel en Migratie de systematiek van de Spreidingswet uiteengezet. De inhoud van dit gesprek is door het ministerie op 16 maart 2026 per brief bevestigd³. De gemeente Wassenaar accepteert het afgewezen bezwaar en gaat akkoord met deze uiteenzetting. De nieuwe capaciteitsraming voor de periode 2027-2028 bevestigt de uitleg en de brief van het ministerie met een Wassenaarse taakstelling van 150 asielopvangplaatsen waarvan 10 voor amv'ers.

Veiligheid

De gemeente werkt nauw samen met het COA en de politie om de veiligheid van alle bewoners en medewerkers op en rond het AZC te monitoren en te verbeteren. COA hanteert huisregels en bij overtreding van deze regels volgen maatregelen. Een maatregel kan verschillen van het inhouden van leefgeld tot een overplaatsing naar een andere locatie. Een maatregel wordt ingezet om herhaling te voorkomen en een signaal af te geven aan andere bewoners. De aard en de impact van een incident bepalen de maatregel. Het COA gaat altijd met de betrokken bewoner in gesprek en doorloopt een begeleidingstraject dat tot doel heeft om onaanvaardbaar gedrag in de toekomst te voorkomen.

Het COA noteert in het incidentenregister alle gebeurtenissen die de veiligheid, leefbaarheid en beheersbaarheid op de locatie raken of waarbij sprake is van een afwijking van de gewenste gang van zaken. Meestal gaat het om het overtreden van huisregels, zoals het niet schoonmaken van de woonruimte of roken op de kamer, maar het kan ook gaan om (verbale) agressie of geweld tegen personen op de opvanglocatie. Deze zaken handelt het COA zelfstandig af. Bij meldingen die de openbare orde raken, of bij (vermoeden van) een strafbaar feit wordt door het COA de politie ingeschakeld.

Het COA registreerde op het AZC in juli t/m december 2025 166 incidenten:

Incidenten AZC	2e helft 2024	1e helft 2025	2e helft 2025
Overtreden huisregels	81	66	131
Agressie of geweld	37	38	24
Zelfdestructief gedrag	13	6	11
Totaal	131	110	166

Het COA registreerde op de amv-locatie in juli t/m december 2025 22 incidenten:

³ Zie bijlage; 20260317 Brief toelichting besluit op verdeelbesluit.

Incidenten amv	2e helft 2024	1e helft 2025	2e helft 2025
Overtreden huisregels	40	23	20
Agressie of geweld	17	0	0
Zelfdeestructief gedrag	1	6	2
Totaal	58	29	22

Politiemeldingen

Van juli t/m december 2025 zijn door de politie 55 meldingen geregistreerd waar AZC-bewoners betrokken waren bij incidenten in Wassenaar. De politie maakt in de registraties geen onderscheid in de vermelding van personen als betrokkene, aangever, verdachte of slachtoffer. Een registratie van bijvoorbeeld heling of online handelsfraude kan ook betrekking hebben op een aangiften van een AZC-bewoners, als zij bijvoorbeeld problemen ondervonden hebben met aangeschafte goederen. Daarnaast worden de reguliere gesprekken die de wijkagent voert met AZC-bewoners om de stemming te peilen geregistreerd als sociale wijkproblematiek.

De politie registreerde in Wassenaar in juli t/m december 2025 55 meldingen waarbij AZC-bewoners betrokken waren:

Politiemeldingen	2e helft 2024	1e helft 2025	2e helft 2025
Aantreffen drugs	-	-	1
Aantreffen gesignaleerd voertuig	-	-	1
Aantreffen vermist persoon	2	1	2
Afhandeling overige meldingen	-	-	4
Eenvoudige mishandeling	1	-	3
Online handelsfraude	-	-	1
Gesignaleerd ter zake voorlopige aanhouding uitleveringswet	-	-	1
Heling	-	-	3
Overlast jeugd	3	-	3
Ongeoorloofd afwezig	-	-	1
Ongeval/onwel Persoon	-	-	1
Overig verkeer	2	2	9
Overlast i.v.m. alcohol/ drugs	-	-	2
Overtreding overig	4	-	1
Rijden zonder rijbewijs	1	7	4
Ruzie	4	-	2
Sociale wijkproblematiek	-	-	6
Verdachte situatie	7	5	2
Verlaten plaats na verkeersongeval	-	-	2
Verkeersongeval met letsel	1	2	-
Verkeersongeval	1	-	-
Vermissing goederen	7	3	3

Verzoek bestuurlijke maatregel	-	-	1
Winkeldiefstal	1	2	2
Totaal	34	22	55

Het driewekelijkse veiligheidsoverleg tussen het COA, de gemeente en de politie blijft een belangrijk instrument om signalen vroegtijdig op te vangen en maatregelen te treffen indien nodig. In dit overleg worden ook de signalen vanuit de omgeving en winkeliers besproken en gekoppeld aan acties. Zo is het COA meermaals in Wassenaar aanwezig om het straatbeeld te monitoren en bewoners aan te spreken wanneer daar aanleiding toe is. Daarnaast doen de buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) en de politie extra rondes in de winkelstraten.

Het ministerie van Asiel en Migratie heeft in december 2025 een decentrale uitkering beschikbaar gesteld die gemeenten met een AZC konden aanvragen. De bewonersgroep op het AZC veroorzaakt relatief weinig incidenten en het is van belang deze situatie te behouden. Om aanvullende preventieve maatregelen te kunnen financieren, heeft de gemeente Wassenaar een decentrale uitkering aangevraagd. Het besluit over toekenning van de decentrale uitkering valt begin april 2026. Bij de aanvraag is voorgesteld de middelen onder andere in te zetten voor gerichte training en inzet van de Wassenaarse BOA's, een voorbereidend programma voor jongeren die op de wachtlijst staan voor een opleiding en het vergroten van arbeidsparticipatie.

Werkende asielzoekers en Meedoenbalie

Zo'n 350 bewoners van AZC Wassenaar hebben betaald werk. Asielzoekers die 6 maanden in procedure zijn en een BSN hebben mogen onbepaald werken, mits de werkgever een tewerkstellingsvergunning (TWV) aanvraagt. Voor vrijwilligerswerk is een vrijwilligersverklaring nodig. Beide documenten worden door het UWV afgegeven.

De 'Meedoenbalie' van COA op het AZC begeleidt bewoners bij het vinden van betaald werk en vrijwilligerswerk. 83 AZC-bewoners hebben afgelopen half jaar via deze bemiddeling inmiddels betaald of vrijwilligerswerk gevonden bij 40 organisaties in en om Wassenaar. Baliemedewerkers benaderen werkgevers, die ook hulp kunnen krijgen bij het aanvragen van de TWV. De Vrijwilligerscentrale Wassenaar draagt 8 uur per week bij aan de invulling van de Meedoenbalie.

Wassenaarse initiatieven in relatie tot AZC-bewoners

Het COA signaleert spanning en zorgen bij bewoners rondom gebeurtenissen in het land van herkomst en rondom beleidsontwikkelingen in Nederland. Deze spanning zorgt voor onzekerheid en frustratie bij bewoners. Het COA zet extra in op begeleiding, communicatie en stabiliteit om escalatie te voorkomen. Ter bevordering van integratie, participatie en welzijn ondersteunt de gemeente Wassenaar enkele activiteiten op en rondom het AZC-terrein die bewoners ondersteunen in hun activering en dagbesteding.

In de gemeente Wassenaar zijn verschillende initiatieven die betrekking hebben op AZC-bewoners, zoals:

- In het **Jongerenrestaurant** doen sinds oktober 2024 amv-jongeren maandelijks ervaring op met het koken van maaltijden in een restaurant. De maaltijden zijn gratis toegankelijk voor andere Wassenaaarse jongeren en gericht op maatschappelijke participatie en verbinding tussen iedereen die aanwezig is. Dit initiatief wordt breed gesteund en gefinancierd. Sinds februari 2026 heeft restaurant La Scala het faciliteren van deze maandelijks ontmoetingen overgenomen.
- Het **Inloophuis** wordt sinds december 2015 wekelijks georganiseerd door vrijwilligers van de protestantse kerk. De bijeenkomsten zijn gericht op ontspannen ontmoeting en taalontwikkeling in een gemoedelijke sfeer.
- **Voetbalvereniging Blauw-Zwart** organiseert trainingen en wedstrijden voor AZC-bewoners.
- De **Vrijwilligerscentrale** organiseert participatie- en inburgeringsactiviteiten die toegankelijk zijn voor alle aan Wassenaar gekoppelde statushouders. Zij krijgen informatie over de activiteiten die variëren van het taalcafé en moestuin tot de klussenclub en kledingmarkt.

Ook bewoners van het AZC staan graag klaar voor Wassenaar. In december 2025 hebben 39 AZC-bewoners een vrijwilligerscertificaat ontvangen. Daarnaast verzorgden AZC-bewoners tijdens de gemeentelijke nieuwjaarsreceptie opnieuw een deel van de catering. Als een vriendelijke ruil heeft de gemeente hiervoor oliebollen getrakteerd aan alle AZC-bewoners.

Open dag AZC

Op 7 februari 2026 van 12:00 tot 15:00 organiseerde het AZC Wassenaar een open dag voor een kijkje achter de schermen van het AZC. U heeft hiervoor een uitnodiging ontvangen. Zo'n 350 Wassenaaarders, vrijwilligers en belangstellenden bezochten de open dag. Zij kregen een rondleiding over het terrein, uitleg over de COA-verantwoordelijkheden en konden deelnemen aan verschillende activiteiten en een proeverij aan internationale gerechten. Daarnaast was dit een gelegenheid voor ontmoeting met de AZC-bewoners en COA-medewerkers en voor het stellen van vragen.

Spreidingswet en verdeelbesluit, tweede cyclus 2027-2028

Het nieuwe kabinet kiest voor behoud van de Spreidingswet die op 1 februari 2024 in werking trad. Deze wet verplicht gemeenten om asielopvangplaatsen te realiseren in 2-jaarlijkse cycli. Het aantal opvangplaatsen per gemeente is gebaseerd op het inwonersaantal en sociaaleconomische score van de betreffende gemeente. De huidige verdeelcyclus eindigt in december 2026. De gemeente Wassenaar moet in de huidige cyclus een taakstelling van 158 asielopvangplaatsen realiseren en voldoet vanwege de 930 opvangplaatsen in het AZC dus ruim aan haar taakstelling.

De nieuwe capaciteitsraming van het ministerie van Asiel en Migratie -waarin de landelijk te realiseren asielopvangplaatsen worden verdeeld over gemeenten- is door de minister later bekend gemaakt dan verwacht en gepubliceerd op 27 februari 2026. In de nieuwe capaciteitsraming⁴ krijgt

⁴ Zie Staatscourant Nr. 9053 [stcrt-2026-9053.pdf](#).

Wassenaar een taakstelling toebedeeld voor het realiseren van 150 asielopvangplaatsen, waarvan 10 amv-plaatsen.

Regionale en provinciale afstemming over opvangcapaciteit

In het voorjaar van 2026 starten de overleggen waarin gemeenten binnen hun regio of provincie opvang- en statushouderhuisvestingsplaatsen met elkaar kunnen uitruilen. Voor Wassenaar biedt dit kansen: boven de taakstelling gerealiseerde asielopvangplaatsen kunnen onder andere worden geruild tegen te huisvesten statushouders. Door de capaciteit van 930 opvangplaatsen in het AZC heeft Wassenaar een surplus van 780 opvangplaatsen. Deze 780 opvangplaatsen kan de gemeente inzetten om te ruilen met andere gemeentes.

De invulling van de asielopgave per gemeente en gemaakte uitruilafspraken worden door de provincie vastgelegd in een provinciaal verslag. Dit verslag vormt het uitgangspunt voor de nieuwe tweejarige cyclus van het landelijke verdeelbesluit, dat het ministerie van Asiel en Migratie in december 2026 vaststelt.

Deze uitruilsystematiek biedt Wassenaar de mogelijkheid om de taakstelling 2026–2028 voor het huisvesten van statushouders te verlagen door middel van regionale samenwerking.

Wettelijke taakstellingen Wassenaar

De gemeente Wassenaar heeft op grond van de Spreidingswet wettelijke taakstellingen voor het organiseren van opvang en huisvesting. Wassenaar moet in de tweede cyclus van de Spreidingswet 150 asielopvangplaatsen realiseren, te weten:

- 140 asielopvangplaatsen in de periode 2027-2028.
- 10 amv'ers in de periode 2027-2028.

Huisvesting AZC Wassenaar en andere doelgroepen

De huidige asiel- en amv-opvangplaatsen zijn gerealiseerd op het AZC-terrein op landgoed Duinrell. Zowel de bestuursovereenkomst voor het AZC als de huurovereenkomst van het COA met verhuurder Duinrell lopen af op 12 maart 2028. Wanneer de bestuursovereenkomst en/of het huurcontract voor het AZC niet worden verlengd, moet Wassenaar opvangplekken vinden voor de 150 asielzoekers waar zij een wettelijke taakstelling voor heeft. Een vervangende opvanglocatie is nu binnen de gemeente niet voorhanden.

Een verlenging of beëindiging van de bestuursovereenkomst AZC Wassenaar na 12 maart 2028 op Landgoed Duinrell en de gevolgen hiervan zullen wij tijdig aan u voorleggen. Het college komt met voorstellen over hoe in de toekomst om te gaan met het creëren van asielopvangplaatsen.

Zonder vervangende opvanglocatie kan Wassenaar na 12 maart 2028 niet aan haar wettelijke taakstelling voldoen. Het is essentieel dat Wassenaar alternatieve scenario's ontwikkelt om in de toekomst huisvesting te organiseren voor doelgroepen waar wij een wettelijke taakstelling voor dragen.

Tot slot

Wij houden u op de hoogte van de verdere ontwikkelingen. De gemeente blijft zich, samen met het COA, de politie, maatschappelijke partners en vrijwilligers, inzetten voor een veilige, humane en goed georganiseerde opvang, nu en in de toekomst.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. A.P.A. Oostermeijer,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.